

REGULAMIN OGRÓDKÓW DZIAŁKOWYCH MIASTA HANOWERU

(uchwała z dnia 15.08.2024 r.)

Regulaminu ogródków działkowych miasta stołecznego Hanower obowiązuje na terenie miasta stołecznego Hanower i stanowi załącznik do umowy poddzierżawy, będąc jej integralną częścią.

1) Użytkowanie

- 1.1. Dzierżawcą ogródka działkowego w Hanowerze może być każda osoba fizyczna pod warunkiem posiadania stałego miejsca zamieszkania w Hanowerze. Ponadto upoważnieni przedstawiciele stowarzyszeń, związków lub instytucji mogą dzierżawić ogródki działkowe po uzyskaniu zgody *Bezirksverband Hannover der Kleingärtner e. V.* (Okręgowego Związku Działkowców w Hanowerze).
- 1.2. Dzierżawca zobowiązany jest do użytkowania ogrodu wyłącznie w celach ogrodnich. Użytkowanie działki w sposób zgodny z jej przeznaczeniem ogrodnym ma miejsce wtedy, gdy służy ona do uprawy produktów ogrodnich na potrzeby własne oraz do rekreacji. Pozyskiwanie produktów ogrodnich powinno w tym przypadku stanowić cel nadrzędny.

Owoce, krzewy, warzywa, kwiaty i trawnik powinny być uprawiane w harmonijnej proporcji. Zabrania się prowadzenia ogrodnictwa w celach zarobkowych, jak również uprawy monokultur.
- 1.3. Ogródki działkowe stanowią część terenów zieleni publicznej i powinny być widoczne z alejek ogrodnich.
- 1.4. Ogród może być uprawiany wyłącznie przez dzierżawcę oraz osoby przez niego upoważnione. Pomoc osób trzecich w uprawie ogrodu jest dozwolona.
- 1.5. Osoba dzierżawiąca ponosi odpowiedzialność – niezależnie od podstawy prawnej – za wszelkie szkody wyrządzone przez siebie, swoich bliskich lub osoby trzecie działające z jej upoważnienia.
- 1.6. Wszelka działalność gospodarcza, handel – w tym sprzedaż i podawanie napojów, niezależnie od posiadania zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej – oraz szyldy firmowe i wszelkiego rodzaju reklamy zewnętrzne są na terenie ogrodu działkowego zabronione.
- 1.7. Można eksponować rzeźby i aranżacje pełniące funkcje artystyczne lub wywodzące się z innych tradycji ogrodnich.

2) Nasadzenia

- 2.1. Drzewa i krzewy można nasadzać w dopuszczalnej ilości zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi ustalania wartości ogródka działkowego w przypadku zmiany

dzierżawcy (*Richtlinie zur Ermittlung des Wertes eines Kleingartens bei Pächter*innenwechsel*).

Na terenie ogródków działkowych zabrania się sadzenia i uprawy drzew parkowych i leśnych (takich jak lipy, brzozy, topole, wierzby, dęby, świerki, sosny, jodły itp.) oraz orzechów włoskich.

- 2.2. W przypadku sadzenia krzewów wolnostojących należy wybierać wyłącznie gatunki, które dzięki przycinaniu i pielęgnacji można utrzymać na maksymalnej wysokości 3,50 m. Rośliny żywopłotowe mogą osiągać wysokość maksymalnie 1,20 m. Przestrzegać pkt. 1.3. Regulaminu ogródków działkowych.

W przypadku drzew, krzewów i wysokich traw należy zachować minimalne odległości od sąsiednich ogródków działkowych, dróg i terenów wspólnych zgodnie z [§ 50 Niedersächsisches Nachbarrechtsgesetz](#) (Ustawy sąsiedzkiej w Dolnej Saksonii). Wynoszą one:

a) wysokość do 1,20 m	0,25 m,
b) wysokość do 2,00 m	0,50 m,
c) wysokość do 3,00 m	0,75 m,
d) wysokość do 5,00 m	1,25 m,
e) wysokość do 15,00 m	3,00 m,
f) wysokość ponad 15,00 m	8,00 m.

- 2.3. Chore lub obumarłe drzewa i krzewy należy wyciąć, gdyż stwarzają zagrożenie zakażenia. Stowarzyszenie może nakazać usunięcia roślin w odpowiednim terminie, jeśli istnieje ryzyko zarażenia sąsiednich zdrowych upraw (np. w przypadku porażenia przez korniki, raka, zarazę ogniwą itp.). Obumarłe drzewa mogą pozostać na miejscu po przycięciu do maksymalnej wysokości 4 m, o ile są stabilne i wzbogacają estetykę ze względu na swój szczególny kształt i funkcję ekologiczną.
- 2.4. W przypadku rezygnacji z ogrodu odszkodowanie przysługuje wyłącznie za nasadzenia dopuszczone na podstawie Wytycznych dotyczących ustalania wartości ogródka działkowego w przypadku zmiany dzierżawcy (*Richtlinie zur Ermittlung des Wertes eines Kleingartens bei Pächter*innenwechsel*). Drzewa i krzewy owocowe podlegają odszkodowaniu przy przekazaniu działki tylko w przypadku, gdy były regularnie i fachowo przycinane.
- 2.5. Drzewa przeznaczone do usunięcia dzierżawca wycina zgodnie z protokołem wyceny wraz z pnieniem lub bryłami korzeniowymi na własny koszt.

3) Ogrodzenie i obiekty wspólne

- 3.1. Ogrodzenie zewnętrzne i obiekty wspólne należy utrzymywać w dobrym stanie. Ogrodzenia i

REGULAMIN OGRÓDKÓW DZIAŁKOWYCH MIASTA HANOWERU

(uchwała z dnia 15.08.2024 r.)

żywoploty wokół terenu obiektu nie powinny przekraczać wysokości 2 metrów. Dzierżawca zostanie poinformowany o istniejących wytycznych lub zarządzeniach dotyczących ogrodzeń, żywoplotów i nasadzeń na terenie wspólnym lub uchwałach Okręgowego Związku Działkowców w tej sprawie, jeśli takie zostały ustanowione w interesie stowarzyszenia lub z uwagi na ogólny wygląd ogrodu działkowego.

3.2. O ile nie ustalono inaczej, wysokość ogrodzeń na terenie zespołu ogródków działkowych nie może przekraczać 1,20 m. Żywoploty lub swobodnie rosnące krzewy służące do ogrodzenia ścieżek nie powinny przekraczać wysokości 1,20 m. Należy je prawidłowo przycinać co najmniej raz w roku. Bramki i słupki nie powinny być wyższe niż ogrodzenie.

Jako rośliny żywoplotowe powinno się uprawiać gatunki nadające się do przycinania. Należy je zakładać i pielęgnować w sposób odpowiedni dla danego gatunku.

Należy przestrzegać ustalonych szerokości alejek.

3.3. Odgrodzenia od sąsiada w postaci nasadzeń oraz konstrukcji drewnianych lub stalowych są dopuszczalne do wysokości 2,00 m na jednej trzeciej długości ogrodu, z zachowaniem odległości granicznych zgodnie z punktem 2.2 Regulaminu ogródków działkowych.

Dzierżawca ma obowiązek utrzymywać w czystości otaczające jego działkę alejki, usuwając z nich zanieczyszczenia i zarastającą roślinność. Należy przy tym zadbać o zachowanie bezpieczeństwa ruchu na alejkach.

3.4. W obrębie terenów działkowych nie wolno stosować drutu kolczastego. Na podstawie Rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i porządku publicznego w mieście stołecznym Hanower ([Verordnung über die öffentliche Sicherheit und Ordnung in der Landeshauptstadt Hannover \(SOG-VO\)](#)) w aktualnie obowiązującej wersji, również na drogach publicznych i ulicach nie wolno montować drutu kolczastego na ogrodzeniach niższych niż 2,40 m.

3.5. W celu zapobiegania szkodom powodowanym przez dzikie zwierzęta można stosować gęstą siatkę (np. siatkę dla królików) o wysokości do 1,00 m; siatka powinna być wkopana na głębokość 0,20 m i nie powinna być wyższa niż 0,80 m. Ponadto siatka powinna być zamontowana w taki sposób, aby mogły przez nią przerosnąć nasadzone żywoploty.

3.6. W przypadku sporów z sąsiadem na terenie ogródków działkowych zastosowanie ma [Niedersächsisches Nachbarrechtsgesetz](#) (Ustawa sąsiedzka Dolnej Saksonii).

3.7. Numer działki należy umieścić w widocznym miejscu przy wejściu na posesję.

3.8. Zamontowane ogrodzenie zewnętrzne ogrodu działkowego jest własnością Stowarzyszenia Działkowców i nie wolno go demontować ani w żaden inny sposób adaptować w celu stworzenia indywidualnych przejść.

4) Uprawa ogrodu w zgodzie z naturą

4.1. Należy zapewnić gospodarowanie ogródkami działkowymi w sposób przyjazny dla środowiska. W duchu ekologicznej, naturalnej i zrównoważonej kultury działkowej dzierżawca jest zobowiązany do pielęgnacji i utrzymania w dobrym stanie roślin ogrodowych, drzew i gleby poprzez stosowanie odpowiednich środków (zdrowy materiał roślinny, właściwy wybór stanowiska, płodozmian, nawożenie zielone, ściółkowanie, dodawanie kompostu, mechaniczna uprawa gleby itp.).

Zabrania się stosowania torfu lub gleb zawierających torf, lub produktów pochodnych.

4.2. Dozwolone jest stosowanie wyłącznie skoordynowanych i ze sobą zgodnych, przyjaznych środowisku metod w ramach zintegrowanej ochrony roślin. Należy stosować kombinację metod, w których uwzględnia się w pierwszej kolejności działania biologiczne, biotechniczne, hodowlane oraz agrotechniczne i uprawowe, a stosowanie chemicznych środków ochrony roślin ogranicza się do niezbędnego minimum.

Przy nawożeniu i wzmacnianiu roślin należy dawać pierwszeństwo materiałom organicznym lub minerałom przyjaznym środowisku (np. wapno algowe, mączki kamienne, mączki bentonitowe itp.) przed substancjami syntetycznymi lub nawozami mineralnymi.

Nie wolno stosować chemicznych środków ochrony roślin (herbicydów, insektycydów, fungicydów itp.) ani octu i soli do zwalczania chwastów. W porozumieniu z Urzędem Ochrony Roślin i regionem Hanoweru Wydział Środowiska i Zieleni Miejskiej miasta stołecznego Hanower może zatwierdzić wyjątki dla poważniejszych przypadków. W takich przypadkach można stosować zgodnie z przepisami *Pflanzenschutzgesetz (PflSchG; Ustawy o ochronie roślin)* wyłącznie środki ochrony roślin dopuszczone do użytku w gospodarstwach domowych i ogródkach działkowych.

REGULAMIN OGRÓDKÓW DZIAŁKOWYCH MIASTA HANOWERU

(uchwała z dnia 15.08.2024 r.)

- Należy przestrzegać (Rozporządzenia w sprawie stosowania środków ochrony roślin niebezpiecznych dla pszczoł - rozporządzenie o ochronie pszczoł) [Verordnung über die Anwendung bienengefährlicher Pflanzenschutzmittel \(Bienenschutzverordnung\)](#).
- Przy wszelkich zabiegach ochrony roślin należy mieć na względzie uprawy sąsiadów. Osoba stosująca środki ochrony roślin lub zlecająca ich stosowanie odpowiada za wszelkie szkody powstałe w związku z tym.
- 4.3. Należy przyczyniać się do ochrony ptaków, jeży oraz innych dziko żyjących zwierząt. Miejsca lęgowe, biotopy wodno-podmokłe oraz oczka wodne stanowią element ogrodu przyjaznego środowisku i są pożądate.
- 4.4. Krzewy ozdobne należy przycinać fachowo i zgodnie z wymaganiami danego gatunku. Usuwanie oraz przycinanie wszystkich drzew i krzewów 'na pniu' jest zabronione w okresie od 1.03. do 30.09. zgodnie z [§ 39 BNatSchG](#) (Federalnej ustawy o ochronie przyrody). Coroczne przycinanie żywopłotów formowanych, zgodnie z pkt. 3.2 regulaminu ogrodu, jest dozwolone o każdej porze roku pod warunkiem przestrzegania przepisów o szczególnej ochronie gatunkowej, w szczególności w odniesieniu do miejsc lęgowych europejskich gatunków ptaków.
- 4.5. Zamiast wielokrotnie koszonego trawnika ozdobnego można zakładać także łąki oraz łatwe w utrzymaniu murawy ekstensywne. Odpady zielone należy kompostować na terenie ogrodu.
- 5) Obiekty budowlane**
- 5.1. Wznoszenie lub adaptacja obiektów budowlanych wymaga zezwolenia *Bezirksverband Hannover der Kleingärtner e.V.* (Okręgowego Związku Działkowców w Hanowerze). Obowiązują Wytyczne dotyczące wznoszenia obiektów budowlanych w ogródkach działkowych na terenie miasta stołecznego Hanower (*Richtlinien zur Errichtung baulicher Anlagen in Kleingärten der Landeshauptstadt Hannover*).
- 5.2. Korzystanie z toalet chemicznych lub kempingowych jest zabronione.
- 5.3. Wznoszenie elementów zabudowy i konstrukcji bez zgody *Bezirksverband Hannover der Kleingärtner e.V.* (Okręgowego Związku Działkowców w Hanowerze) lub LHH jest nielegalne.
- 5.4. Zabrania się instalowania przyłączy wodnych wewnątrz altany oraz na jej zewnętrznych ścianach.
- 5.5. Zasobnik na wodę należy wykonać zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi budowy obiektów w ogródkach działkowych miasta stołecznego Hanower (*Richtlinie für das Errichten von baulichen Anlagen in Kleingartenanlagen der Landeshauptstadt Hannover*).
- 5.6. Nowe studnie muszą zostać zatwierdzone przed rozpoczęciem budowy przez region Hanoweru zgodnie z obowiązującymi przepisami Ustawy o gospodarce wodnej ([Wasserhaushaltsgesetz](#)). W pozostałym zakresie zastosowanie ma pkt 11b) Wytycznych dotyczących budowy obiektów w ogródkach działkowych na terenie miasta stołecznego Hanower (*Richtlinie für die Errichtung von Baulichkeiten in Kleingartenanlagen der Landeshauptstadt Hannover*).
- Wszystkie instalacje elektryczne na terenie ogródków działkowych powinny być wykonane i eksploatowane zgodnie z obowiązującymi przepisami VDE, niezależnie od wymaganych zezwoleń stowarzyszenia, wspólnoty energetycznej, właściciela gruntu czy też dostawcy energii elektrycznej.
- 5.7. Wszystkie instalacje gazu płynnego na terenie ogródków działkowych powinny być wykonane i eksploatowane zgodnie z Technicznymi Wytycznymi dotyczącymi Gazu Płynnego (*TRF*). Dla instalacji butlowych (od 11 do 33 kg) należy przeprowadzić odbiór techniczny potwierdzony przez osobę posiadającą uprawnienia w zakresie gazu (np. przedstawiciela firmy dystrybucyjnej) w chwili ich montażu, a następnie co dwa lata. Na terenie ogródków działkowych nie wolno instalować większych urządzeń (zbiorników).
- Dzierżawca odpowiada za wszelkie szkody wyrządzone przez siebie, członków swojej rodziny lub osoby trzecie działające na jego zlecenie w związku z urządzeniem lub eksploatacją instalacji.
- 5.8. Oczka wodne są dozwolone, o ile nie mają kontaktu z wodami gruntowymi i nie przekraczają powierzchni 8 m² wraz ze strefą bagienną przy brzegach.
- 5.9. Utwardzone nawierzchnie poza altaną nie mogą przekraczać powierzchni 15 m².
- Utwardzone ścieżki nie mogą przekraczać łącznie długości ogrodu i nie mogą być szersze niż 1 m. Ścieżki i powierzchnie utwardzone nie mogą być wykonane z betonu łanego. Ogrody żwirowe są zabronione.

REGULAMIN OGRÓDKÓW DZIAŁKOWYCH MIASTA HANOWERU

(uchwała z dnia 15.08.2024 r.)

6) Hodowla zwierząt

- 6.1. Stałe utrzymywanie wszelkiego rodzaju zwierząt jest zasadniczo zabronione. Wyjątek stanowi hodowla pszczół i ryb ozdobnych.
- 6.2. Przed założeniem pasieki należy zasięgnąć specjalistycznej porady *Bezirksverband Hannover der Kleingärtner e.V.* (Okręgowego Związku Działkowców w Hanowerze) oraz przedstawić stosowny dowód stowarzyszeniu, a także uzyskać w Wydziale Ochrony Środowiska i Zieleni Miejskiej miasta stołecznego Hanower pisemną zgodę na hodowlę pszczół. Ponadto hodowlę pszczół należy zgłosić do Wydziału Ochrony Konsumentów i Weterynarii Regionu Hanower.

Można hodować maksymalnie 8 rodzin pszczół rasy Carnica. Pasieka musi znajdować się w odległości co najmniej 5 m od altan i miejsc do siedzenia w sąsiednich ogródkach oraz być otoczona z każdej strony żywopłotem lub ścianą ochronną o wysokości 2 m. Pszczółom należy zapewnić odpowiednio dostęp do wody.

Jeśli bezpośredni sąsiedzi lub członkowie ich rodzin udokumentują szczególną alergię na użądlenia pszczół, stowarzyszenie ma obowiązek zakazać hodowli pszczół i doprowadzić do ich usunięcia z terenu.

7) Poruszanie się po alejkach

- 7.1. W alejkach ogródków działkowych zabrania się poruszania jakimikolwiek pojazdami silnikowymi. Wszelkie pozostałe kwestie są uregulowane w postanowieniach stowarzyszenia, które powinny być do wglądu na odpowiednich tablicach informacyjnych.

- 7.2. Przy odpowiedniej nośności i szerokości alejek stowarzyszenie może udzielić dla większych dostaw (np. nawozów lub materiałów budowlanych) specjalnego zezwolenia, o które dzierżawca powinien uprzednio zawnioskować.

W takich przypadkach alejki mogą być używane do krótkotrwałego załadunku i rozładunku. Dostarczony materiał należy usunąć z alejki w ciągu 24 godzin. Materiał, który nie został usunięty przed zmrokiem, należy zabezpieczyć.

Dzierżawca ponosi odpowiedzialność za wszelkie szkody spowodowane przez osoby trzecie poruszające się po alejkach i składujące materiały na jego zlecenie.

- 7.3. Jazda na rowerze na terenie ogródków działkowych jest zasadniczo dozwolona, o ile stowarzyszenie nie wydało innych postanowień.

8) Utylizacja odpadów

- 8.1. Odpady zielone należy w miarę możliwości kompostować. Kompostownik nie może być uciążliwy dla sąsiadów i powinien znajdować się w odległości co

najmniej 5 m od miejsc wypoczynkowych i altan sąsiadów.

- 8.2. Odpady niekompostowalne, takie jak resztki jedzenia, chore części roślin, gruz budowlany, śmieci itp. należy niezwłocznie wywieźć i w żadnym wypadku nie zakopywać w ogrodzie ani nie przechowywać w inny sposób.
- 8.3. Ścieki i fekalia itp. należy utylizować w sposób zgodny z przepisami. Zabrania się zanieczyszczenia wód gruntowych. Opróżnianie toalet i usuwanie nieczystości nie może być uciążliwe dla innych osób.
- 8.4. W zakresie usuwania pozostałości środków ochrony roślin oraz innych substancji szkodliwych i toksycznych obowiązują przepisy ustawy oraz szczególne zarządzenia miasta stołecznego Hanower.
- 8.5. Zabrania się palenia drewna, odpadów ogrodowych itp. na terenie ogródka. Użytkowanie pieców i piekarników w altanach oraz grillów, palenisk i podobnych urządzeń nie może być uciążliwe dla innych osób z powodu dymu lub nieprzyjemnego zapachu.

9) Pozostałe postanowienia

- 9.1. Dzierżawca, członkowie jego rodziny oraz osoby przez niego upoważnione są zobowiązani do zachowywania się w taki sposób, aby nie zakłócać spokoju innych osób i społeczności.
- 9.2. Nie wolno zagrażać porządkowi i bezpieczeństwu na terenie ogródków działkowych.

Zakłócanie ciszy, na przykład przez używanie radiodiodników, wzmacniaczy, telewizorów itp., jest zabronione i może zostać zgłoszone odpowiednim organom.

- 9.3. Używanie maszyn i urządzeń jest dozwolone od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 13:00 i od 15:00 do 19:00 oraz w soboty od 8:00 do 13:00, z wyjątkiem niedziel i świąt. Należy zachować wzgląd na sąsiedztwo. Stowarzyszenia mogą uchwalić inne zasady w obrębie prawa (§ 7 32. Rozporządzenia w sprawie ochrony przed hałasem urządzeń i maszyn ([32. BimSchV, Geräte- und Maschinenlärmschutzordnung](#))).

Korzystanie z narzędzi ogrodniczych z silnikami spalinowymi jest w ogródkach działkowych zasadniczo zabronione (kosiarki, pompy itp.).

- 9.4. Konserwacja i mycie pojazdów silnikowych na terenie ogródków działkowych i na przynależnych do nich miejscach parkingowych jest zabronione.

Ustawianie przyczep kempingowych na terenie ogródków działkowych jest zabronione. Tymczasowe

REGULAMIN OGRÓDKÓW DZIAŁKOWYCH MIASTA HANOWERU

(uchwała z dnia 15.08.2024 r.)

rozstawianie namiotów na okres nieprzekraczający siedmiu dni jest dozwolone.

- 9.5. Ogródki działkowe są częścią publicznych terenów zielonych i powinny być zasadniczo dostępne dla mieszkańców przez cały dzień. Należy przestrzegać obowiązujących przepisów miasta stołecznego Hanower, w szczególności przepisów ruchu drogowego miasta Hanower.
- 9.6. Instalowanie przyłączy telefonicznych na działkach jest niedozwolone.
- 9.7. Zabrania się stosowania wszelkiego rodzaju anten zewnętrznych.
- 9.8. Dzierżawcy zaleca się korzystanie z doświadczenia i porad specjalistów stowarzyszenia lub Okręgowego Związku Działkowców w zakresie wszystkich kwestii związanych z ogrodnictwem i techniką ogrodniczą.

10) Naruszenia

W przypadku naruszenia przepisów niniejszego Regulaminu ogródków działkowych dzierżawca może otrzymać do dnia 30 listopada danego roku wypowiedzenie niezależnie od ewentualnych konsekwencji administracyjnych, cywilnych lub karnych – zgodnie z przepisami Federalnej ustawy o ogródkach działkowych (*Bundeskleingartengesetz*) z dnia 28 lutego 1983 r., z powołaniem się na § 8 pkt 2 Ustawy bez zachowania okresu wypowiedzenia (*Gesetz ohne Einhaltung einer Kündigungsfrist*) oraz na § 9 ust. 1 pkt 1 Ustawy po bezskutecznym upomnieniu (*Gesetz nach einer erfolglosen Abmahnung*), przy czym wypowiedzenie musi nastąpić najpóźniej trzeciego dnia roboczego sierpnia.

11) Zakres obowiązywania

- 11.1. Niniejszy Regulamin ogródków działkowych został uchwalony przez walne zgromadzenie Okręgowego Związku Działkowców w Hanowerze w dniu 15.08.2024 r., uzyskał zgodę miasta stołecznego Hanower jako wydzierżawiającego i zastępuje dotychczasowy regulamin ogródków działkowych.
- 11.2. Wytoczne dotyczące oceny obiektów budowlanych w ogródkach działkowych na terenie miasta stołecznego Hanoweru (*Richtlinien zur Bewertung baulicher Anlagen in den Kleingärten der Landeshauptstadt Hannover*) oraz Wytoczne dotyczące ustalania wartości ogródka działkowego przy zmianie dzierżawcy (*Richtlinie zur Ermittlung des Wertes eines Kleingartens bei Pächter*innenwechsel*) w ich aktualnie obowiązującej wersji stanowią integralną część niniejszego Gartenordnung (Regulaminu ogródków działkowych) oraz umowy poddzierżawy.